

Påskriket

Dunker-ringens Påskrik nr. 41, juli 2009

Dunker-ringens adresse:

/ Linda Persson, Åsbygda, 2450 Rena
/ www.dunkerringen.org

Påskrikets redaksjon

/ **Anne Lena Opheim, redaktør**
2651 Østre Gausdal. Tlf. 958 076 71
: paaskriket@dunkerringen.org
/ **Hallvard Hegna**
Nørstegard 17, 3656 Atrå. Tlf. 35 09 72 41
: hallvard.hegna@c2i.net
/ **Steinar Johnsen**
Tlf: 412 27 000
: johnsen.steinar@gmail.com

Dunker-ringens styre

/ **Bård Larsen, formann**
Skibakkvn. 12, 2022 Gjerdrum. Tlf. 976 56 336
: ba-la@online.no
/ **Sverre Hennum, kasserer**
Tlf. 900 40 821
: sverre.henum@s-heiendom.no
/ **Linda Persson, sekretær**
Åsbygda, 2450 Rena. Tlf. 901 45 983
: linda.persson@svorka.net
/ **Svein Sunde, organisasjonssekretær**
Tlf. 926 61 47
: sundesvein@hotmail.com
/ **Anne Mathiesen, materialforvalter**
Tlf. 476 16 447
: anne@mathiesen.cc
/ **Per Harald Sivesind, styremedlem/Avlsråd**
Hagebakken, 2846 Bøverbru.
Tlf. 61 19 49 91 / 951 10 101
: phsi@online.no
/ **Richard Hansen, styremedlem/Rekruttering**
Tlf. 906 67 189
: richard@finnsnes.no

Avlsrådet for dunker

/ **Bård Larsen, formann**
Skibakkvn. 12, 2022 Gjerdrum. Tlf. 976 56 336
: ba-la@online.no
/ **Per Harald Sivesind, sekretær**
Hagebakken, 2846 Bøverbru.
Tlf. 61 19 49 91 / 951 10 101
: phsi@online.no
/ **Ingar Tallakstad Lie, medlem**
Tlf. 909 58 907
: tallalie@online.no
/ **Arne Mathiesen, valpeformidler**
Rødstrupeveien 3, 3142 Vestskogen.
Tlf. 33 32 08 90
: arnem@c2i.net

Dunker-ringens valgkomité:

/ **Knut Arne Gjems**
Tlf. 91 87 78 74
/ **Per Magne Rønning**
/ **Roy Tveit**

Innhold:

Leksjon i harejakt

Det er ikke bare fra eldre, garvede harejegere du kan lære om harejakt...

SIDE 16

Fortellingen om ei lita Dunkertispe

En herlig historie fra John S. Opdahl

SIDE 24

Profilen - Hjalmar Johansen

En kar fra Eidsvoll, med blick for hund

SIDE 47

Faste spalter:

Gjennom fotolinsa	/ side 2
Formannen har ordet	/ side 4
Årsberetning 2008	/ side 8
Regnskap 2008	/ side 15
Avlsrådet informerer	
Tabeller 2008-2009	/ side 30
Min første hare	/ side 39
Diktet	/ side 44
Godt fra skogen	/ side 53
Kåringsdiplom	/ side 56
Valpeformidlingen	/ side 57
Salgsboden	/ side 59

Annert:

Berre ein hund, Solheim	/ side 16
Et spennende møte med harepus	/ side 21
Nord-Norsk harehundklubb stiftet	/ side 22
NUCH Widar	/ side 27
Dunkerpokalen	/ side 28
Klipp fra gjesteboka	/ side 51

Historisk:

Harehundhistorie, del 7 og 8	/ side 45
------------------------------	-----------

Bilder:

Årets Dunker Unghund	/ side 6
Årets Dunker	/ side 7
Nye JCH	/ side 10
Valper	/ side 55

Formannen har ordet

I skrivende stund er det mer enn 30 grader i skyggen, og under-tegnede sitter i en sval kjeller og sliter med ”formannen har ordet”. Bikkjene ligger nærmest livløse i skyggen, og vi drømmer vel alle om en kjøligere årstid, med en skikkelig los og trivelig stemning på hytta etter endt jakt dag.

// TEKST BÅRD LARSEN, FORMANN

Selv om en opplevelse som dette kan virke noe fjernt for øyeblikket, så er det heldigvis mindre enn to mnd. til den generelle båndtvangen oppheves 21. august.

Jeg vil takke alle fremmøtte for en fantastisk hyggelig samling på Maurvangen 19.-21. juni. Det var meget godt oppmøte, og samlinga var preget av utmerket stemning hele helga. Selv var jeg så heldig å få bli kjent med flere av våre litt yngre dunkereiere denne helga, nærmere bestemt en gjeng fra Levanger i Trøndelag. De viste en fortellerglede og et brennende engasjement for jakt og friluftsliv, og jeg ble også mektig imponert over deres historiske kunnskaper. Og det beste av alt - interessen blant jentene her var minst like stor som hos gutta. Takk for laget - jeg håper virkelig å treffe dere igjen i nærmeste fremtid.

Alle avgitte tillitsvalgte i Dunker-ringen ble behørig takket for flott innsats, og de nye er ønsket hjertelig velkommen. Vår organisasjon har vært i stadig vekst de siste årene, og det er langt mer tidkrevende å være tillitsvalgt i Dunker-ringen i dag, enn det var for 10 år siden. Vi har høye ambisjoner, og ønsker å gi den beste service til Dunker-ringens medlemmer. Med ca. 620 medlemmer er vi landets desidert største harehund-ring, og styret er av den opp-

fatning at 650-700 medlemmer, bør være en oppnåelig målsetting for de neste 2-3 år. For at vi skal kunne få til dette, er vi fortsatt avhengige av at dere sender inn bilder og stoff til Påskriket og hjemmesida – og at vi alle driver rekrutteringsarbeid i våre nærmiljøer.

Vår kjære rase er også inne i en svært positiv utvikling når det gjelder antall registrerte hunder.

Registreringene økte fra 131 hunder i 2007 til 185 i 2008, og for øyeblikket er vi i ferd med å passere 200 fødte valper for innværende avlssesong. Dette er meget bra, og plasserer Dunkeren sammen med Finsk støver – som de to klart største langbeinte harehundrasene i landet.

Da det i år er født svært mange kull seint på sommeren, vil det for første gang på mange år fortsatt være mulig å kjøpe seg en dunkervalp til høsten. Oppdretterne vil måtte belage seg på å ha valpene noe lengre enn tidligere, men de fleste valpene vil nok være solgt i løpet av seinhøsten.

07.-09. august vil Dunker-ringen igjen være representert med vår faste stand på Prestøya under De nordiske jakt og fiskedagene på Elverum. Vi håper å treffe mange av våre medlemmer her, og oppfordrer dere til å melde på utstillinga og valpeshowet denne helga.

Formannen med sine tidligere hunder Kvikk og Jæger.

Vårt første rasemesterskap for Dunker, "Dunkerpokalen" arrangeres helga 24.-25. oktober 2009, med Maurvangen som standkvarter. Styret har høye forventninger til dette arrangementet, og dette blir en helt ny erfaring for oss alle. For påmelding, se informasjon i dette nr. av Påskriket.

Dunker-ringen har som kjent satt opp en fantastisk flott sølvpokal (Dunkerpokalen av 2009) som vandrepremie til dette mesterskapet. Og

vi håper at mange av våre medlemmer ønsker å bidra med giverandeler i pokalen. Mer informasjon om dette finnes også på annet sted i dette nr.

Ønsker dere alle en fortsatt riktig god sommer!

Hilsen Bård

Fortellingen om en liten Dunkertispe

Han drømte drømmer. Han kunne sitte hele dagen og stirre mot intet, og han gikk livet i gjennom drømmende. Inntil en dag. Han hørte en harelos i åsen.

// TEKST JOHN S. OPDAHL

Med skjelvende uro i målet, med glede og henrykkelse, og skuffene boffing når det ble tap. Og losen tok seg opp igjen, en hare kom hoppende over innmarka, og ei lita dunkertispe svinsa over åkerkanten. Hun fikk tap bortafor der haren hadde gått over grusveien, og skrek gledesstrålende i da hun tok opp tapet ved kornåkeren. Men han lytta til sängen. Hørte urtia rulle henover dalen i en spe harehundertispes stemme. Pan stemte lutten, og vinden suste ikke så ujevnt lenger.

Det var som om hele livet sto og lytta til losen, og sansene hans fortalte ham at dette var alt. Dette var det han hadde venta på. For alt dette var hans.

Han var eier av et forsømt småbruk. Forsømte bygninger, åker og eng. Alt hadde han arvet etter en far som hadde slitt seg til grava. Siden hadde han kun gravet i jorda når han skulle ha mark. For han eide en fantastisk tålmodighet der ved vatn eller elv. Intet begrep om tid eller sted, og han sovna i lynget når sol skein igjennom barhenger, og drømte seg bort til andre steder. Til andre åser og fjell, dit regnbuen kom fra, og til Guder og blå vatn under himmelhvelvingen.

Men det var kanskje jeger han var. Ei gammel hanebørse hadde han etter faren. Den hadde hengt ved sengestolpen livet igjennom, og han hadde skutt etter rugda som gutt.

Men losen fanga ham. Han sto ved en skigard og levde seg like inni åsen, og vinden og regnet merket han ikke da det drev over dalen den ettermiddagen.

Tispa som jaget var fra ei nabobygd. Den

var helt riktig Dunker, og jaga bestandig alene. Ingen som hadde tid til det der i gården. Der var korn på staur, vinterved som ennå sto på rot, og en masse ting som en bare kan og kunne gjøre mens det var barmark. Så han bytta bort en bra sau i denne hunden. Sauen fikk de finne sjøl da den gikk sammen med de andre i flokken og stelte seg selv, og han følte en glede han ikke hadde fornemmet siden han var liten gutt da han gikk hjemover skogene med hunden i band.

Han viste den terrengt sitt, for han eide mer enn han hadde trodd. Her var elg, rådyr, harer og rev. Bær i skogen og fisk i elver og vatn som sognet til.

Hunden, som lød navnet Siri, og han ble venner, og hun kom enten han plystret rene eller falske toner. Siri hadde aldri hatt det så godt. Hun lå i godstolen ved sia av senga hans og sov. For at hun skulle ha det bra bar han inn ved og holdt det varmt. Og ble det kaldt kom hun oppi senga og la seg under teppene. Krøp så gjerne og la seg inntil ryggen hans, spent alle fire beina mot veggen for å få mer plass, og sukka av velvære når hun lå i en stilling hun ønsket med hode på puta.

Han kunne ligge og lytte til pusten hennes da. Kjenne varmen fra henne, og merke at det lille hjertet slo. Og han med hadde følt seg lykkelig.

Det ble så han begynte å tenke mer på gårdsdrifta. Tok en dag og felte noen furugadd han visste om. Traktoren hadde stått siden faren døde, og det var uvant i skogen med den i gang.

Han reparerte taket, fikset brønnen og satte inn nye vinduer og ny utgangsdør. Alt på grunn

av SIRI.

Men hele saueflokken solgte han. De hadde gått ute for det meste hele tia, og han hadde ikke noe forhold til dem. Siri likte dem heller ikke. Og hønene han hadde hatt, som hadde gått og trippet, forsvant en etter en. Han så en dag at Siri gravde ned ei, og regna med at hunden var sjalu og ville ha ham for seg selv.

Og de jakta en liten tur hver dag. Men posteringen kunne han lite med, og det var for å høre Siri at de dro ut. For når han ropte "Nå gir vi oss", kom Siri inn fra losen. Kom og la hodet mot kneet hans der han satt på en stubbe, spiste noen brødsiver mens han drakk opp det han hadde igjen av kaffe på termosen.

Når de gikk til og fra jakt gikk Siri uten reim. Hun diltet i hælene hans. Ved sykkelhjul om sommeren, og passet sparken hans om vinteren når de var hos handelsmannen og handla.

Det hadde kommet ei ny jente hos kjøpmannen. Hun kom fra en plass i ei anna bygd, og hadde vokst opp med harehunder. Hun var slank og høybrystet, og maste hver gang om å få være med ut og høre Siri. Hun hadde lært harejaktens finesser av sin far.

Hun ble med en søndag. En høst. Kom syklende før det var lyst, og hadde ei enkeltløpet hagle over ryggen.

To harer skjøt hun denne dagen. Gjorde dem opp selv, og lot Siri få all innmaten mens hun klappa og skrøt av hunden. Og Siri så på henne med stor hengivne øyne. Han selv tente bål og gjorde seg flid med dette. Brøt granbar for å sitte på, og var rett og slett høytidsstemt.

Etter denne dagen begynte han å barbere seg hver dag, hogg litt i skogen og grøfta opp noe myr. Hun slutta på butikken før jul. Flytta heim til ham, og Siri måtte ut av senga.

Men hun fikk ligge i godstolen i en stor skinnfell.

De var redde for at Siri skulle bli veldig sjalu første natta. Tross alt var det en annen som hadde tatt plassen bak ryggen på husbond.

Og kvinnen merket øynene til Siri i nattemørket. Strakk hånden ut og var redd Siri skulle bite henne. Men Siri la snuten sin inntil handa på sin nye husmor. Og øynene tilbad denne kvinnen. For hun hadde tross alt skutt de første harer for henne. En liten harehundtipse glemmer ikke slike ting.

Profilen – Hjalmar Johansen

- en kar fra Eidsvoll med blick for hund

Omkring en utstillingsring er det et eget miljø. Der prates det og diskuteres, og hundene blir nøye gransket av interesserte tilskuere som har sine meninger om 'eksemplarené' på innsiden av tauet.

// TEKST HALLVARD HEGNA FOTO PRIVAT

Det gjettes på premiergrader, og dommeren får varierende tilslutning til sine avgjørelser. For oss som interesserer oss for hvordan bikkjer skal se ut, er dette noe mer enn underholdning. Det er "fag" – og ikke bare for dommere, men for alle harejegere som går inn for å lære seg å se hvordan type og detaljer hører sammen hos en hund.

Som dommer synes jeg det er interessant å sitte rundt utstillingsringen sammen med slike mennesker. Og det er én som særlig har imponert meg med sitt suverene blick for eksteriør, og det gjelder ikke bare noen enkelte raser, men alle harehundrasene. Hans navn er Hjalmar Johansen; jeg har truffet ham på Prestøya i Elverum, der jeg har vært fast tilskuer i mange år.

At han nå ikke har vært å se der de siste par åra, har jeg følt som et savn. Derfor har jeg valgt Hjalmar Johansen som "Profilen" denne gangen. Han er ellers en kar som har satt spor etter seg i dunkerhistorien.

Hjalmar Johansen er født i fredsåret, 1945, og han har hatt sin oppvekst på Dal i Eidsvoll kommune – et distrikt med lange tradisjoner for harejakt. Men Hjalmar Johansen har ikke vært blant dem som har vært mye synlig i harehundmiljøet, slik det arter seg nå for tiden – med hyppig deltakelse på jaktprøver og utstillinger, hvor mange gjør seg bemerket med premieringer. Hjalmar har vært en vanlig, men meget ivrig bygdejeger som har hatt gode bikkjer. Og han har gitt verdifulle bidrag til dunkerrasen.

Alle la merke til NUCH Kvikk 20677/99 til Olaf Karlsen, som Bård Larsen overtok etter Olafs død. Kvikk var en meget typisk og vakker dunker, og han toppet tidlig utstillinger, og har vist seg som en god nedarver også av jaktegenskaper. Kvikk ble vinner av Best in show blant mer enn 200 påmeldte hunder på jakthundutstillingen i Trondheim i 2002 .

Og oppdretter av Kvikk var Hjalmar Johansen; han hadde mora Freia 22739/96, som ble paret med Per Magne Rønnings NUCH NJCH Affe 12347/99. Men bakenfor er det også en historie: Freia var nemlig etter den kjente avlstitipa NUCH Janka 25319/93 til Per Johan Kristiansen, som er Hjalmar Johansens svigersønn, og Hjalmar hadde en finger med i spillet da Janka kom til gårds.

Men før det sies mer om henne, må det nevnes at Freia, i en parring med INT N S UCH NJCH Hunter 20657/94, også gav den flotte tipa; NJCH Ronja 17424/01 til Erik Brokerud, Hadeland, som også har vært ei meget god avlstitipe. Hun hadde dessuten en kullbror med 1 pr. på jaktprøve: Aro 17420/01 til Oddvar Holtet, Eidsvoll. Så Janka og Freia, har tilført rasen rikelig med både utmerkede jakt-egenskaper og flott eksteriør.

Jankas historie har sin begynnelse på en utstilling i Gjøvik i først i 90-åra. Der la Hjalmar merke til ei tise av særdeles god dunkertype. At dette var riktig observert, kan også jeg skrive under på, fordi jeg satte henne best på Nord Trøndelags Harehundklubbs årsmøtesutstilling

Harejaktfamilien Johansen: Hjalmars fire barn presenterer resultatet av en vellykket jakt

på Stiklestad 1995. Den flotte tispa var NUCH Siri 16578/90, og eier var Arne Johannesen fra Enebakk.

Hjalmar tok kontakt med ham og sikret seg en fremtidig valp for svigersønnen. Det ble Janka, som også kom på jaktprøve, hvor hun viste sine kvaliteter. Og som avlshund kom Janka til å bli i en særklasse når det gjelder nedarvingsevne for typisk eksteriør og gode jaktegenskaper. Hun ble altså mor til Hjalmars Freia, og bestefar til Kvikk. Så må vi legge til at Per Magne Rønnings NUCH NJCH Hera har Janka til mor og NUCH NJCH Prins X-08808/96 til far. Per Magne visste hvor han skulle finne mor til en arvtaker etter Prins.

Men til denne dunkerhistorien hører også Kvikks kullbror Marco 20678/99, som Hjalmar tok av til seg selv (se bildet til "Formannen har ordet" i forrige nummer av Påskriket!). Marco kan ikke vise til jaktprøveresultater; da han ikke har vært på jaktprøve. Det har ikke Hjalmar

vært opptatt av. Men det er skutt mange harer for Marco, etter lange loser, og det er Hjalmars barnebarn, Fredrik Aleksander, som har stått for flere av dem. Da skal vi merke oss at han ennå bare er 15 år gammel. "Den skal tidlig krøkes som god krok skal bli," heter det, og at den unge harejegeren har gått i god skole og fått en tidlig start, er det ingen tvil om.

Som en avrunding av historien, vil jeg avslutte med det som var utgangspunktet, nemlig betydningen av det karakteristiske eksteriør – eksteriøret som utstråler 'rase', og som innbefatter de fysiske egenskapene en harehund må ha i tillegg til karakteristiske detaljer som skaper typen vi kjenner igjen i sammenligning med andre raser. Å være opptatt også av denne siden ved å eie harehund, er en morsom interesse ved siden av jakta, og det inspirerer for avl.

Og får dunkereierne god forstand på eksteriør, slik som Hjalmar Johansen har vist en sjelden

evne til å tilegne seg, vil det settes større krav til dommerne, og høyne kvaliteten på bedømmelsen.

Hjalmar Johansen burde jo selv vært dommer. Men han har vært en beskjedne mann, som ikke har hatt ambisjoner om å spille noen framtreddende rolle i harehundmiljøet.

I sitt berømte foredrag, som stod i NKKs tidsskrift i 1924, brukte Kaptein O. Holm (kjent kynolog på den tiden og redaktør av tidsskriftet) ordet utstillingsvesenet om utstillingene den gangen. Han anklaget dommerne for å ha forandret kroppstypen til "Den norske støver". Fra å ha vært en tydelig rektangulær og lavstilt hund med solide ben, var Dunkeren, som han mente hadde hatt den riktige kroppstypen for sitt 'yrke', nå, på grunn av utstillingsvesenet, blitt 'fyrstikkbent' og 'luftig'.

Alle raser står i fare for å bli forringet eller ødelagt av utstillingsvesenet. Jeg har selv sett det i min egen levetid.

I dag er det en veldig konkurranse, og mange går på utstillinger uten å forstå seg på eksteriøret til hundene sine, eller bry seg om å skjønne seg på hva de har å vise fram for dommeren. Om de oppnår en god premie, er det likevel ikke sikkert at de har en pen hund.

Det kan vise seg ved neste korsvei – når de møter en annen dommer, og skuffelsen blir stor. Derfor er det klokt å lære seg noe om eksteriør – for å kunne "se" sin egen hund med realistisk blikk. Da blir det interessant, selv om en ikke oppnår å bli like dyktig som Hjalmar Johansen. Han har måttet slutte med jakt på grunn av en muskelsykdom. Men han følger med og er ved godt mot, for arvefølgen er sikret. Gnisten er tent i Fredrik Aleksander, og han blir sikkert en verdig arvtaker etter sin bestefar.

Påskriket vil takk Hjalmar Johansen for hans innsats og gode eksempel og ønske ham alt godt videre.

(Se også bilde side 54.)

Et fint valpekull